

DOI: 10.33398/2224-0926-2019-33/34-3/4-101-107

УДК 78.03/78.071.2+785

Оксана Величко

<http://orcid.org/0000-0002-3346-0893>

ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ ЙОЗЕФА УМШТАТТА

Мета статті – розглянути основні віхи життєтворчості австрійського композитора, педагога та виконавця Йозефа Умштатта (1711–1762), як одного з представників ранньо-класичного періоду в музиці, спираючись на джерелознавчі матеріали архівів та музичних бібліотек Відня. **Методологія дослідження** ґрунтується на комплексному поєднанні різних методів – джерелознавчого, культурно-історичного, аналітичного, порівняльно-узагальнюючого та ін. **Наукова новизна** полягає в зверненні до постаті мистця, творчість якого у вітчизняній музичній науці є мало відомою та недостатньо дослідженою. **Висновки.** Ретроспективний погляд у музичне минуле необхідний для кращого усвідомлення актуальних художніх процесів, з'ясування причинно-наслідкових зв'язків у розвитку європейської музичної культури. Й. Умштатт належав до когорти музикантів раннього класичного періоду, які заклали підвалини для розквіту діяльності віденських класиків. Як один з найвідоміших музикантів першої половини – середини XVIII століття, Й. Умштатт займав активну творчу позицію: писав численні твори сакральної та світської тематики, керував придворною капелюю, виступав як чембаліст-віртуоз, займався педагогічною діяльністю. Його життєтворчість характеризувалася інтенсивністю та яскраво реалізованим різностороннім мистецьким амплуа. Завдяки часовій дистанції, ретроспективному погляду на творчий доробок Й. Умштатта, виникають усі підстави для високої оцінки внеску мистця у розвиток європейського музичного мистецтва доби раннього Класицизму.

Ключові слова: ранній Класицизм, композитор, Йозеф Умштатт, доробок, творча діяльність.

Актуальність теми дослідження. Творча діяльність музикантів доби раннього Класицизму (*Vorklassik* чи *Frühklassik*) є мало відомою ширшій музичній спільноті та недостатньо висвітленою в українській музикознавчій думці. При вивченні провідних постатей «композиторського Олімпу» того часу – Йозефа Умштатта (*Joseph Umstatt*) (1711–1762), Георга Крістофа Вагензайля (*Georg Christoph Wagenseil*) (1715–1777), Георга Ройтера (*Georg Reutter*) (1708–1772), Маттіаса Георга Монна (*Matthias Georg Monn*) (1717–1750), Йозефа Штарцера (*Josef Starzer*) (1726–1787), Йогана Йозефа Фукса (*Johann Joseph Fux*) (1660–1741), Йоганна Крістофа Манна (*Johann Christoph Mann*) (1726–1782) та інших, дослідники опираються, в основному на архівні джерелознавчі матеріали, автографи оригінальних творів, документи, свідчення та спогади сучасників.

Одним з найвідоміших музикантів доби раннього Класицизму був Й. Умштатт, який у творчій іпостасі поєднав амплуа композитора, виконавця та педагога. Позаяк його постать недостатньо досліджена у вітчизняній музичній науці, варто більш детально зупинитися на ключових віхах його життєтворчості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Деякі аспекти досліджуваної у пропонованій розвідці теми узагальнено висвітлені у наукових працях І. Браудо, О. Шушкової, Л. Кириліної та ін. Більш ґрунтовно музична спадщина раннього

класичного періоду аналізується в роботах західноєвропейських музикознавців – Ганса Гаусвальда (*Hans Hauswald*), Костянтина Вурцбах Ріттер фон Танненберга (*Constantin Wurzbach Ritter von Tannenbergl*), Карли Поллак (*Carla Pollack*) [7], Ганса Деннерляйна (*Hanns Dennerlein*) [1; 2], Ладіслава Каціка (*Ladislav Kačic*) [3], Ульріке Кольмара (*Ulrike Kollmar*) [4], Людвіга Ріттер фон Кьохеля (*Ludwig Ritter von Köchel*) [5], Фрідріха Педеля (*Friedrich Pedel*) [6] та ін. Констатується багато «білих плям» при вивченні діяльності музикантів того періоду, пов'язаних з тривалою часовою дистанцією та частковою відсутністю фактологічного й джерелознавчого матеріалу.

Мета статті – дослідити творчий шлях австрійського композитора Й. Умштатта, як яскравого представника ранньої класичної доби, на основі джерелознавчих матеріалів архівів та музичних бібліотек Відня.

Виклад основного матеріалу. Й. Умштатт народився у столиці Австро-Угорщини, місті Відні, у родині придворного маляра та овдовілої родички пруського короля. Дитинство майбутнього композитора пройшло при дворі графа та судді Йозефа Естергазі (*Esterházy József*) (1682–1748) в м. Чекліс (*Csekliš*) поблизу Пресбурга (*Pressburg*, нині – Братіслава (*Bratislava*)), де працював його батько.

На жаль, збереглося мало інформації про паростки музичної освіти Й. Умштатта. Однак, можна припустити, що за тогочасною традицією, початкові заняття з музики він отримав в домашніх умовах, коли вчителями були або родичі, або запрошені вчителі. Згідно архівних джерел, музичні студії майбутній композитор продовжив у Колегіумі ордену Єзуїтів в м. Трнаві (*Tyrnau*) в 1727–1730 рр., в якому за особливі успіхи отримав спеціальні відзнаки *Ex Argumento als Joan Umstatt* та *Austriacus Viennensis und Ex Responsione* [2].

Пізніше Й. Умштатт працював на посаді вчителя музики молодого правителя Ніколауса I Естергазі (*Fürst Nikolaus I. Esterházy*) (1714–1790), згодом мецената і відданого меломана, серед придворних музикантів якого був і Йозеф Гайдн (*Joseph Haydn*) (1732–1809), представник віденської класичної школи. Крім Й. Умштатта, уроки музики князь брав у Г. Ройтера та головного придворного органіста Й. Б. Пейера (*Hoforganist J. B. Peyer*) [2].

На початку 1730-х років Й. Умштатт вже користувався славою відомого органіста і чембаліста, був автором музики до низки драм і вистав (в т.ч. «Віра в Короля і Батьківщину» (*Fides in Regem et Patriam*) (1727)). До написання театральної музики він згодом повернувся через тривалий період: зокрема, для єзуїтського колегіуму в м. Тренчин (*Trenčín*) творив «Театральну музику» (*Musica Theatralis*) (1761).

Твори Й. Умштатта-композитора принесли йому визнання та успіх, схвальні відгуки серед тогочасних музикантів та критиків [2]. Невдовзі мистець отримав запрошення на роботу в капелу єпископа і правителя Пресбурга (*Pressburg*) Еммеріха Естергазі (*Esterházy Emmerich (Imre)*) (1726–1792). Її учасниками були відомі тоді музиканти: композитор Йоганн Маттіас Шенауер (*Johann Matthias Schenauer*), лютніст Венцеслаус Баер (*Wenceslaus Bauer*), італійські кастрати, трубачі Александр Айгнер (*Alexander Aigner*), Пауль Смутц (*Paul Smutz*), фаготист Анжело Каваллярі (*Angelo Cavallari*) та інші. За свідченням архівних джерел, в 1731–1732 рр. в ній працював скрипаль Віденської королівської придворної капели Йоганн Отто Розеттер

(*Johann Otto Rosseter*). Окрім активної виконавсько-диригентської практики, Й. Умштатт яскраво реалізовував себе в амплу композитора, отримував замовлення на створення як світських музичних творів, так і сакральних [2].

Згідно хронології, до раннього періоду творчості мистця відносимо відтинок до 1740-х років. Він характеризувався тяжінням до італійської інструментальної традиції, хоча Шість скрипкових концертів Й. Умштатта значно вирізнялися від взірців, утверджених в творчості засновника жанру концерту Антоніо Вівальді (*Antonio Vivaldi*) (1678–1741). Твори австрійського мистця були позначені впливом естетики галантного стилю Рококо, з щедрим багатством мелізмів та експансією мелодичного начала, на кшталт скрипкових концертів Джузеппе Тартіні (*Giuseppe Tartini*) (1692–1770) та Карло Тесаріні (*Carlo Tassarini*) (1690–1766). Загалом, Шість скрипкових концертів Й. Умштатта характеризуються яскравою віртуозністю (швидкі пасажі, подвійні ноти, акорди, арпеджіо тощо), вони були розраховані на виконання кращими скрипачами тогочасних придворних оркестрів. Збереглися свідчення, що вони дедиковані скрипачу-віртуозу королівської придворної капели у Відні Й.О. Розеттеру [5, с. 51]. Варто зазначити, що в багатьох країнах Європи в той час значною популярністю користувалися теоретичні праці Дж. Тартіні «Мистецтво смичка» (*L'Arte dell'Arco*) (1720), «Трактат про аплікатуру» (*Trattato delle appoggiature*) (1750), «Трактат про музику...» (*Trattato di musica secondo la vera scienza dell'armonia*) (1754) та інші, які закладали підвалини для піднесення скрипкового виконавства на новий, більш віртуозний рівень.

Композиціям, які Й. Умштатт написав після 1740-х років, притаманні «короткі *tutti*, більш досконала форма», в них простежується чергування контрастних, різних за характером тем. Їхній тематизм «зазнає змін в емоційному аспекті, що свідчить про відхід від італійської традиції» [7, с. 381]. У флейтовому Концерті *D-dur*, Партитах, Сонатах, Концертах для чембало та інших творах спостерігаються типові ознаки стилю композитора, як представника періоду раннього Класицизму. В них, зокрема, «виразові засоби скромніші», а різноманітна техніка штрихів, контрастна динаміка, широкий діапазон, віртуозні сольні пасажі тощо «тісно пов'язані з його мелодичним стилем, сповненим експансивною мелодикою, несподіваними тематичними зворотами, цікавою фактурою, багатством тембральних барв, ладовим розмаїттям (мажор-мінор)» [7, с. 381]. Приміром, у Концерті для двох скрипок і віолончелі *B-dur* (*Concerto a Violino Primo, Violino Secondo, Violoncello*), написаному у м. Брно (*Brünn*), та Концерті для клавесина, скрипки та контрабасу *D-dur* (*Concerto per Clavicembalo e Violini Unisoni e Basso*), який Й. Умштатт створив у Бамберзі (*Bamberg*).

Творча діяльність мистця впродовж 1741–1748 рр. була пов'язана зі службою у графа Йоганна Леопольда фон Дітріхштайна (*Johann Leopold von Dietrichstein*) (1703–1773) в місті Брно. В той час Й. Умштатта вважали одним з найкращих органістів і чембалістів, він працював як капельмейстер, також навчав гри на інструментах та викладав композицію. Мистець писав численні концерти для різних інструментів, симфонії. До знакових творів цього періоду належить «Ораторія на коронацію» (*Oratorio della Coronatione B.V.M.*), прем'єра якої відбулася 15.08.1745 р. з нагоди сторіччя визволення міста Брно від шведів. В цьому творі оспівується Божа Матір, як покровителька та захисниця міста від ворогів. Ораторія написана у

тричастинній формі зі вступом, вона характеризується наскрізним розвитком у чергуванні речитативів, арій, дуетів та хорових номерів. Крім неї, у 1744 р. на замовлення меценатів у Празі композитор написав ще одну ораторію «Жертва кохання» (*La Vittima d'Amore*). Крім ораторій, до творчого доробку мистця цього періоду належать меси, симфонії, низка інструментальних композицій.

В 1749–1753 рр. Й. Умштатт перебував у місті Дрезден (*Dresden*), яке тоді вважалось одним з найважливіших центрів музичної культури Німеччини. Мистець отримав особисте запрошення від прем'єр-міністра Генріха фон Брюлля (*Heinrich von Brühl*) (1700–1763): «Коли багаторічний кантор Готлод Гаррет (*Gottlod Harret*) (1707–1755), який працював після Й. С. Баха, покинув цю посаду, її запропонували Й. Умштатту» [4, с. 71]. Крім виконання обов'язків кантора, композитор керував капелою в якості капелмейстера. Дрезденська капела вирізнялася усталеними виконавськими традиціями. Зокрема, при дворі курфюрста Саксонії Августа II Фрідріха (*August II der Starke*) (1670–1733) на посаді капелмейстера свого часу перебував відомий музикант Йоганн Давид Гайніхен (*Johann David Heinichen*) (1683–1729).

В оркестрі Дрезденської капели під орудою Й. Умштатта виступали визначні музиканти, серед яких учень А. Вівальді Франтішек Яранек (*František Jiránek*) (1698–1778), Йоганн Адольф Гасце (*Johann Adolph Hasse*) (1699–1783), Йоганн Дісмас Зеленка (*Jan Dismas Zelenka*) (1679–1755), Йоганн Георг Пізендель (*Johann Georg Pisendel*) (1688–1755) та ін.

Й. Умштатт був добре обізнаний з передовими художньо-естетичними напрямками часу. Особливо близькою йому виявилася манера творчого самовираження другого з синів Великого Кантора Карла Філіппа Емануеля Баха (*Carl Philipp Emanuel Bach*) (1714–1788). Австрійський мистець взувався на його гомофонно-гармонічну фактуру, засади побудови сонатної форми, жанрову специфіку концерту, кантати, ораторії тощо. Особливий вплив на Й. Умштатта справила методична праця К. Ф. Е. Баха «Досвід істинного мистецтва гри на клавірі» (*Versuch über die wahre Art Klavier zu spielen*) (1753), в якій він на основі власного педагогічного досвіду сформулював погляди на низку важливих виконавських проблем, підкреслив важливість вміння гри *legato*, необхідність слухання хорової музики, акцентував вироблення здатності «співати про себе» та ін. Для того часу, це був певною мірою інноваційний підхід до виконавства, адже звуковидобування на клавірі не передбачало штриха *legato*, а ілюзія створення «співу на інструменті» вже свідчила про високий щабель розвитку виконавської культури.

Й. Умштатт отримав славу і як педагог-практик. Він був віртуозом гри на чембало, причому в практичній діяльності опирався на вищезгадану методичну працю К. Ф. Е. Баха. У творах Й. Умштатта для чембало спостерігається поєднання різних стилів та музичних шкіл: *gusto Italiano*, французького Рококо, німецького контрапункту, які композитор перевтілює у своєрідному симбіозі. Крім того, мистець досконало володів мистецтвом контрапункту і навчав його охочих: «Скрипаль Й. А. Гасце радив віртуозу гри на скрипці, капелмейстеру з Нюрнберга Георгу Вільгельму Груберу брати уроки контрапункту в Й. Умштатта, бо той мав велику популярність, повагу і славу як композитор» [4, с. 71]. Як композитор і педагог, він

займав найвищу суспільну позицію серед музикантів того часу, користувався авторитетом та визнанням [6].

На замовлення відомих виконавців – лютніста Сильвіуса Леопольда Вайсса (*Sylvius Leopold Weiss*) (1687–1750) та віртуоза-цимбаліста Панталеона Гебенштрайта (*Pantaleon Hebenstreit*) (1668–1750), які тоді перебували у Дрездені, Й. Умштатт написав низку концертів. На замовлення меценатів з Ляйпцігу, він створив кантату «Купівельна спілка» (*Kaufmannschaft*). Загалом, творчий доробок Й. Умштатта відзначався як жанровою розмаїтістю, так і інноваційністю в ділянці засобів музичної виразності, які були відмінними від традицій попередньої епохи.

Останнє десятиріччя життя (1752–1762 рр.) Й. Умштатт провів на посаді головного капельмейстера та композитора у єпископа в місті Бамберг, яке вважалося духовним центром Німеччини (на кшталт Риму в Італії): розташоване на семи горах, на березі річки Регніц (*Regnitz*) в середні віки це місто навіть отримало назву «німецького Риму». В кафедральному соборі м. Бамберг похований папа Климент II (*Clemens*) (1005–1047) – єдиний папа, чия могила знаходиться на північ від Альп. Цей період був вкрай важливим в життєтворчості Й. Умштатта, оскільки тоді він написав твори, зокрема й духовні, які стали вершиною його композиторського доробку. Вони вирізнялися фантазійним мелодичним началом, своєрідними гармонічними засобами, досконалою формою тощо. Примітно, що Й. Умштатт вперше додав два тромбони до традиційного тоді складу оркестру. Тут можна згадати його сучасника, австрійського композитора і педагога Г. К. Вагензайля, який духову групу інструментів та ударні використовував у церковному оркестрі задля посилення тембральності та колористичного забарвлення [5].

Відомий німецький видавець, син засновника видавничого дому *Breitkopf & Härtel* Йоганн Готлоб Іммануель Брайткопф (*Johann Gottlob Immanuel Breitkopf*) (1719–1794), який працював у Ляйпцігу, високо оцінив композиторський доробок Й. Умштатта і помістив його твори у каталозі за 1762–1765 рр.: симфонії, сонати, арії, композиції для різних інструментів, зокрема для чембало, улюбленого інструменту композитора. Він видав їх, поряд з творами Й. А. Гассе, І. Гольцбауера, Л. Гофмана, Г. К. Вагензайля, Г. Гарера, К. Ф. Е. Баха, Й. А. Бенди, Л. Моцарта, Й. Ф. Кірнбергера та ін. Соната *F-dur* для чембало Й. Умштатта побачила світ у четвертій збірці Е. У. Гафнера у 1759 р. в м. Нюрнберзі, разом з творами К. Ф. Е. Баха, Й. Е. Евелінка, Й. А. Шайбе та інших, відомих тоді композиторів.

Органіст і композитор Панталеон Рошковський (*Pantaleon Roškovsky*) (1734–1789) у 1757, 1759 і 1764–1769 рр. видав збірки творів Й. Умштатта, Й. К. Керля, Й. Й. Фукса, Г. Ф. Генделя, Г. Муффата, Г. К. Плятті, Г. К. Вагензая, М. Г. Монна, Й. Гайдна. Більшість серед них становили твори Й. Умштатта для чембало [3, с. 145]. У 1801 р. італійський музикант Муціо Клементі (*Muzio Clementi*) (1752–1832) також опублікував твори Й. Умштатта (в т.ч. «*Voluntary and Fuga*») у першому томі збірника «*Selection of Practical Harmony*», призначеному для виконавського вишколу піаністів.

За твердженням дослідника музичної спадщини Й. Умштатта Ганса Деннерляйна (*Hanns Dennerlein*), його твори релігійної (Меси «*Sit nomen Domini benedictum*», «*Missa pastoritia*», «*De tempore*», «*Weihnachtsmesse*» *G-dur*, Литанії, «*Stabat mater*», Реквієм, ораторії, кантати) та світської тематики, інструментальна музика

(Симфонії, Концерти для чембало, флейти, скрипки, твори для чембало соло, лютні, цимбал та ін.), характеризуються «досконалим контрапунктом рівня знаменитого композитора-поліфоніста Й. Й. Фукса» [1, с. 58].

За твердженням дослідників, констатуємо втрату трьох томів творів композитора: перший том містив 37 композицій і був написаний для капели в Дрездені; другий том із 140-а творами призначався для капели у Бамбергу (серед них – меси, Реквієм, гимни, антифони, ораторії, кантати, «Тобі Боже» (*Te Deum*), арії, серенади, симфонії, концерти, в партитурах яких були виписані партії кларнету і валторни, камерна музика та ін.); третій том вміщував рукописи партитур придворних капельмейстерів (всього 36 творів, в тому числі, Й. Умштатта, «*Missa canonica*» Й. Й. Фукса та ін.). Ретельні пошуки композиторської спадщини Й. Умштатта призвели до позитивного результату: було віднайдено автографи та деякі, видані в різні часи, нотні взірці. На даному етапі здійснено запис деяких його Концертів¹, «Розп'яття з Різдваної меси» (*Crucifixus dalla missa di Natale*) та інших композицій.

Висновки. Як представник доби раннього Класицизму, Й. Умштатт відіграв значну роль у музичному просторі європейської музичної культури на межі Бароко і Класицизму. Він значною мірою спричинився до формування художнього ґрунту, на якому розвинулася діяльність представників віденської класичної школи – Й. Гайдна, В. А. Моцарта, Л. ван Бетховена.

За його життя музика Й. Умштатта була широко відомою і виконувалась у багатьох європейських містах (Брно, Празі, Бртніце, Райгерні, Дрездені, Берліні, Бамбергу та ін.). Завдяки інтенсивній діяльності в амплу композитора Й. Умштатт залишив обширну творчу спадщину, яка включає розмаїті різножанрові композиції. Особливо цінним є його внесок у царині інструментальної музики, в якій виділяються твори для чембало, улюбленого інструменту мистця, грою на якому він володів віртуозно: «Концерти для чембало Й. Умштатта були прогресивнішими, ніж Г. К. Вагензайля, і не тільки у ділянці форми, але й у сфері мелодичної і гармонічної побудови» [7, с. 390].

При дослідженні низки міських та монастирських архівів Австрії і Німеччини було віднайдено ряд нотних рукописів Й. Умштатта, коментарів, документів, спогадів його сучасників тощо, які стали яскравим свідченням значного внеску мистця у європейську музичну культуру XVIII ст. Перспективи подальших розвідок полягають у всебічному вивченні творчого доробку музикантів доби *Frühklassik*.

¹ Concerto per cembalo a violini e basso in D (Allegretto, Adagio, Allegro ma non presto); Concerto for violin, strings and basso c. in A (Allegro, Andante, Allegro); Concerto for violin, strings and basso c. in G (Adagio, Allegro, Adagio, Allegro); Concerto for violin, strings and basso c. in D (Allegro, Adagio, Allegro ma non presto); Concerto for violin strings and basso c. in C (Allegro, Adagio, Allegro); Concerto a violin Primo, Secondo, Violonzello con Basso in B (Andante, Adagio, Presto).

Література (References)

1. Dennerlein, Hanns. (1952). Joseph Umstatt, Bambergs bedeutendster Barockkomponist. [Joseph Umstatt, Bamberg's most important baroque composer]. *Frankische Blätter* 4/15:60ff. [In German].
2. Dennerlein, Hanns. (1966). Umstatt Joseph. Die Musik in Geschichte und Gegenwart. [Umstatt Joseph. The music in past and present]. Bd. 13. Kassel/ Basel: Barenreiter Verlag. 1055ff. [In German].
3. Kačič, Ladislav (1988). "Zborníky Pantaleona Roškovského pre klávesové nástroje". [Textbooks of Pantaleon Roškovský for keyboard instruments]. *Musicologica Slovaca* 12. 145–211. [In Slovak].
4. Kollmar, Ulrike. (2006). Gottlob (1703–1755). Kapellmeister des Grafen Heinrich von Bruhl am sachsich-polnischen Hof und Thomaskantor in Leipzig: mit einem Werkverzeichnis und einem Katalog der Notenbibliothek Harrers. [Gottlob (1703–1755). Kapellmeister of Count Heinrich von Bruhl in the Saxon-Polish court and Thomaskantor in Leipzig: with a list of works and a catalog from the Harrers Music Library]. Dresden: Ortus Musikverlag. 68ff. [In German].
5. Köchel, Ludwig Ritter von. (1869/1973). Kaiserliche Hof-Musikkapelle in Wien von 1543 bis 1867. Wien 1869. Reprint Hildesheim: Georg Olms Verlag. [In German].
6. Pedel, Friedrich W. (1977). Kirchenmusik am Hofe Karls VI (1711–1740). [Church Music at the court of Charles VI (1711–1740)]. München-Salzburg: Musikverlag Katzbichler. [In German].
7. Pollack, Carla. (1984). Viennese Solo Keyboard Music 1740–1770: A Study in the Evolution of the Classical Style. PhD Dissertation. Brandeis University. 381-396. [In English].

Oksana Velychko. Creative portrait of Joseph Umstatt.

The purpose of the article is to consider the specifics of the biography of the Austrian composer, teacher and performer Joseph Umstatt (1711–1762), as one of the representatives of the early classical period in music. **The methodology** of the article is based on a complex combination of different methods, such as source study, cultural, historical, analytical and comparative generalizing. **The scientific novelty** consists in emphasizing the importance of the creative figure of an artist in the context of the European musical culture of the eighteenth century. It also lies in the filling of «white spots» of Ukrainian musicology, concerning the analysis of the activity of composers and performers of Frühklassik period, little known to the general public. **Conclusions.** A retrospective look into the musical past is necessary to gain a better understanding of current artistic processes and the whole development of European musical culture. J. Umstatt belonged to a cohort of musicians of the early classical period who has laid the foundations for the flourishing activities of the Viennese classics. J. Umstatt was one of the most famous musicians of the first half – the middle of the eighteenth century. Among the J. Umstatt's contemporaries were well composers and performers: Georg Christoph Wagenseil, Matthias Georg Monn, Georg Reutter, Josef Starzer, Johann Joseph Fux, Johann Christoph Mann and others. J. Umstatt's creativity was characterized by the intensity and versatility. He has written numerous works of sacral and secular subjects. Particularly valuable is his contribution to the development of instrumental music, in which very important are works for the cembalo, a favorite instrument of the artist. He has also directed the court chapel and has performed as a cembalo virtuoso. J. Umstatt was also considered as one of the best educators of the time. Due to the time distance, the retrospective look at the J. Umstatt's creative work, we highly appreciate the artist's contribution to the development of European musical art of the early Classicism era.

Key words: early classicism, composer, Joseph Umstatt, works, creative activity.

